

NADACE
VINCI

NASTAVILI JSME DLAŇ ŽIVOTU

Nadace VINCI v loňském roce přispěla částkou 138 000 korun na stavbu dřevěného altánu v zahradě Azylového domu v Hlinsku v Čechách.

Jak azylový dům funguje a komu pomáhá, jsme se zeptali jeho ředitelky Marcely Holeňové a vedoucí sociální pracovnice Pavly Glogarové.

Marcelo, kdy byl azylový dům založen? Byl hned od začátku určen pro ženy v tísní?

Dům, ve kterém sociální službu poskytujeme, sloužil jako penzion s restaurací a velkým sálem, ve kterém mnozí lidé z okolí slavili svou svatbu, a pak dlouhá léta chátral nevyužíván. Asi více napoví fotografie domu před a po rekonstrukci, která proběhla v letech 2004 – 2007. Na brigády jezdili dobrovolníci zdaleka a je znát, že tu nejen odvedli kus práce, strávili mnoho hodin svého volného času, ale také že do díla vkládali i kus svého srdce. Odborné práce se řešily firmami, nicméně finance byly získány z darů dárců, bez pomoci dotací státu či EU.

Dnes se lidé z okolí občas přijdou podívat, jak budova vypadá zevnitř, a musím říct, že si váží toho, jak se podařilo budovu zrekonstruovat a snad je i ozdobou vesnice ☺.

Azylový dům před rekonstrukcí

Kdo přišel s nápadem založit azylový dům? Stála jste Vy osobně již u zrodu azylového domu, nebo jste přišla později, až když už dům fungoval?

U úplného zrodu tohoto záměru jsem nestála. Ten zrál mnoho let před tím, než se vůbec na obzoru nějaký dům objevil.

Původcem myšlenky byl Nadační fond Betlém nenarozeným, který je zakladatelem naší organizace a také vlastníkem budovy, kterou nám po celkové rekonstrukci v letech 2004–2007 svěřil do bezplatné výpůjčky, a my se o ni staráme, ať slouží.

Do organizace jsem vstoupila až v roce 2007 před spuštěním provozu azylového domu v roce 2008.

Jste ředitelkou organizace. Kdo tvoří Váš tým a na co se Vy a Vaši kolegové především zaměřujete?

Jsmo malou organizací, nicméně je mnoho oblastí, které musíme zastat podobně jako ve velké firmě. A tak nezbývá, než být tak trochu „multifunkční“.

Mezi mé nejbližší spolupracovníky patří kolegyně, které zajišťují odborné služby. Vedoucí sociální pracovnice azylového domu Pavla Glogarová, která má na starosti sociální službu v azylovém domě, koordinuje projekty *Cesta mateřstvím* a *Začít znovu* a vede tým pracovníků, kteří tyto služby poskytují. Pak je to také Iva Křenková v poradně *Cesta těhotenstvím* v Ostravě a koordinátorka, která současně zajišťuje fungování webového poradenství na portále prozeny.cz v sekci *Holky v nesnázích*.

Žádná organizace by nefungovala bez finančního zajištění. V této oblasti spolupracuji s ekonomickým ředitelem Jiřím Hutrou, který nám pomáhá na poloviční úvazek, a s účetní, která pro nás pracuje externě.

„Naše práce je náročná i krásná zároveň... víme o jejích úskalích a počítáme s tím, že pracujeme nejen s klientkami, ale i sami se sebou.“

Přijďte Vy osobně do styku s klientkami, nebo jste tam především na to „papírování“ ☺

Co se týká mé práce, i má role se postupem času mění. S klientkami již moc v kontaktu nejsem, spíše občas, když se potkáme na chodbě a prohodíme pár slov. Ale je štěstí pro ředitele, když má kolem sebe schopné a samostatné kolegy, a to já mám. Mohu se tak věnovat získávání finančních prostředků na realizaci projektů, psát žádosti, rozvíjet kontakty s veřejností, s úředníky a s dárci.

Společně s kolegou pracujeme na vyúčtování nadačních příspěvků či dotací, na zajištění technických záležitostí v rámci provozu azylového domu.

Mezi úkoly, které ode mne očekává správní rada, patří dlouhodobější vize, jak se postupně stávat méně závislými na dotacích a jak využít vlastních možností a zdrojů – finančních i lidských. V této oblasti se snažíme zapojovat také klientky

i pracovnice – například při výrobě dárkových předmětů s logem organizace a odkazem na webovou stránku.

Mnozí dárci z řad podnikatelů nám radili: „začněte s něčím malým a postupně se vám odkryje cesta dál“. A tak jsme navázali spolupráci s firmou, pro kterou klientky v loňském roce balily papírové krabičky od žvýkaček. Také zkusíme, zda se naše tašky budou líbit lidem tak, že za ně budou ochotni i zaplatit ☺.

Zatím jsme ve fázi testování a hledání cest, ale domnívám se, že dříve či později spustíme doplňkovou činnost, která se může týkat například pronájmu prostor – ať už velkého sálu k možnosti uskutečnění například víkendové školicí akce pro firmy (což by byla možnost, jak zapojit i klientky s pomocí pracovníků do zajištění akce), nebo dvou suterénních bytů se samostatným vchodem k rekreaci pro naše dárci, a pro ty, kteří by chtěli strávit víkend v malebné přírodě s dobrým pocitem, že přispějí na dobrou věc.

Abych vás nalákala - náš dům leží v chráněné krajinné oblasti na pomezí Vysočiny, přímo na trase cyklostezek. V blízkém okolí je krásná příroda, přehrada, bazén, bowling, pizzerie a v zimě i lyžařská sjezdovka.

Jakmile se něco z těchto snů a záměrů stane realitou, dozvíte se to na našich webových stránkách www.dlanzivotu.cz.

Dům dnes, po rekonstrukci

Jak to vypadá s altánem, na který finančně přispěla Nadace VINCI? Už probíhají nějaké práce nebo je to ještě ve fázi plánování?

Za nadační příspěvek jsme moc vděční. Ráda bych na tomto místě zavzpomínala na srdečnou návštěvu Milana Valenty a Vás, Moniko, patronky našeho projektu. Vaše návštěva byla pro nás všechny velkým povzbuzením.

Co se týká termínu realizace stavby altánu, tak se to nedaří úplně podle mých představ. Překvapila mě dlouhodobá pracovní neschopnost po úraze a nastoupila jsem až letos na konci června do práce. V současné době doladujeme podrobnosti se

stavební firmou, jsme v kontaktu se stavebním úřadem a altán by měl během srpna či září spatřit světlo světa – nejen klientky se už na něj těší.

Až bude altán postaven, máte ve výstavbě nějaké další plány do budoucna?

Příští rok bychom potřebovali upravit samostatný bezbariérový vstup z boční strany do domu, jelikož k naší radosti bude v blízké době využíván byt v přízemí jako zázemí pro další službu - pěstounku na přechodnou dobu.

Také nás čekají dlouho plánované a z finančních důvodů odkládané terénní úpravy okolí azylového domu – vytvoření plácku pro děti, aby mohly využívat odrážedla, položení zámkové dlažby atd.

Potřebovali bychom časem nahradit provizorní plot. V příštím roce totož plánujeme pořídit na zahradu ovci a slepice – což bude mimo jiné také možnost, jak zaměstnat naše klientky.

Máte nějaké přání v souvislosti s fungováním azylového domu?

Mou radostí je, když slyším z různých stran – od dárců, úředníků a spolupracujících organizací – že poskytovanou službu v azylovém domě vnímají jako velmi kvalitní. Já si to také myslím.

Domnívám se, že atmosféra v zařízení je plodem úsilí a osobnosti Pavly Glogarové a také všech ostatních pracovníků, které se snaží přistupovat ke klientkám s obyčejnou lidskou úctou, vstřícností a respektem. I já se od nich učím, že „pomáhat“ se musí umět.

Možná něco o přístupu ke klientkám napoví článek Pavly Glogarové, o který jsem ji poprosila.

Pavlo, kdo se na Vás může obrátit s prosbou o pomoc? Jsou nějaké podmínky pro přijetí do azylového domu? Jak dlouho mohou klientky užívat jeho služeb?

Poskytujeme zázemí těhotným maminkám a matkám s dětmi. Může se na nás obrátit maminka, jejíž dítě není starší 7 let a která se ocitla v nějaké tísní, většinou spojenou s bydlením.

Maminky u nás mohou být po dobu jednoho roku. Ty, které přicházejí těhotné, mají u nás zajištěnou pomoc po dobu jednoho roku od porodu dítěte. Do této doby se většinou podaří najít jiné bydlení nebo jinou vhodnou formu pomoci či další cesty pro mamku a její dítě.

Máte stále „plno“? Je Váš azylový dům hodně vyhledávaný? Víte, kolik klientek již prošlo azylovým domem za dobu jeho fungování?

Většinu roku míváme asi jedno volné místo, což je výhodné v situacích, kdy matka potřebuje rychle ubytovat. Náš dům bývá vyhledáván pracovníky sociální ochrany dětí, kteří potřebují podpořit především mladé maminky, často prvoroďičky.

Jsme připraveni nabízet individuální podporu, pomoc, poradenství v péči o dítě, zkrátka být mamince nablízku. To není samozřejmostí v každém azylovém domě. Každá matka je jiná, každá vyžaduje jinou formu pomoci. Jsme tu od toho, abychom společně hledali tu optimální cestu dál. Na takovou službu jsme nastaveni.

Nemám nyní po ruce statistiky od počátku v roce 2008, ale pro Vaši představu uvedu, že naším azylovým domem už prošlo od ledna roku 2010 až do konce června letošního roku celkem 54 maminek a 67 dětí, z nichž 15 se narodilo v průběhu pobytu matky v azylovém domě.

Když klientka opustí azylový dům, zůstáváte v kontaktu nebo jsou i klientky, o kterých už jste nikdy neslyšela?

Zažíváme obojí. Máme skupinku klientek, které nás navštěvují při akcích, které připravujeme pro veřejnost, naše dárci a příznivci. Máme radost, když vidíme, jak děti rostou, maminky krásní ☺ a posouvají se společně vcelku spokojeným životem.

Také se setkáváme s tím, že nás bývalé klientky již nekontaktují. Myslíme si, že je to částečně dáno i tím, že být klientkou azylového domu je status, který každá ráda opustí a staví se na vlastní nohy, do vlastního života.

Návštěvy a kontakty po ukončení pobytu jsou často plodem vděčnosti, což také není samozřejmostí. O to více si tohoto postoje u bývalých matek ceníme a dá se říci, že si tyto maminky tak trochu hýčkáme – a pokud můžeme, pomáháme jim na dálku dál. Například drobnou výpomocí s oblečením apod.

Předpokládám, že se setkáváte se ženami, které to v životě neměly a nemají jednoduché. Jak to na Vás nebo na Vaše kolegyně působí? Máte svou práci ráda a naplňuje Vás její poslání?

To je výborná otázka. Naše práce je náročná i krásná zároveň, to jste trefila na hlavičku, jak se říká.

Naše práce spočívá mimo jiné v práci s vlastními emocemi, se kterými se učíme pracovat. Jsou radostné, ale i těžké – pocit zmaru, nedostatečnosti, frustrace, netrpělivosti... Naštěstí víme o úskalích naší práce a počítáme s tím, že pracujeme nejen s klientkami, ale i sami se sebou.

Mám, myslím, dobrý tým, a to je dobrý základ pro to, aby nás práce těšila a abychom těžké situace zvládali. A také je nám povzbuzením, když si někdo naší práce všimne, ocení ji, podpoří nás. Za to velké díky!

Máte nějaké přání v souvislosti s fungováním azylového domu?

Asi je přirozené, že moje pracovní přání se během času mění. Myslím, že díky dobrému vedení naší organizace se mi mnoho pracovních přání spojených s fungováním domu i organizace postupně plní. Právě v tuto dobu to vnímám dost intenzivně.

Myslím, že tím nejcennějším jsou pro organizaci lidé, kteří ji utvářejí. A já mám kolem sebe fajn lidi – to je kus štěstí. Přáli bychom si rozvíjet se, tvořit – a k tomu je zapotřebí mnoho ochotných a dobrých lidí. Je naší radostí, že tyto lidi na cestě pomáhání stále potkáváme.

PŘÍBĚH Z „AZYLÁKU“ TAK TROCHU JINAK

Dnes večer zdi kanceláře opět poskytují nevšední, a přece i nějak typický obraz. Na křesle sedí mladá žena s dítětem na klíně a z opačné strany kulatého stolku se chystá usednout vedoucí sociální pracovnice. Jsme v azylovém domě a, jak se to stává, mladá maminka přišla na večerní „pokec“.

Není to tak dávno, co klientka do azylového domu nastoupila. Je mladá, nedávno jí bylo devatenáct, a mateřství – jak jinak – ji překvapilo. S tátou dítěte se seznámila jako čtrnáctiletá dívka, zoufale hledající kámoše. Aby jí konečně někdo chápal a měl rád. Od malička s ní prý byly jen problémy. „Máma na mě nestačila. Byla jsem hrozně zmetek. Víím, že jsem zmetek. Tak mě dali do ústavu.“ Povídá a čas od času pokukuje na pracovníci, aby si nenechala ujít žádný z jejích posunků, gest, pokývání hlavou. Potřebuje se ujistit, že tak, jako všude jinde, i zde bude odmítnuta. Potřebuje mít důvod zlobit se. Kde najít své geniální prvenství, když ne ve „zlobení“? A kde najít viníka pro svoje zlobení? Všichni kolem jsou špatní, nespravedliví, všichni na ni mají nespravedlivé nároky... tak se raději sama nazve zmetkem, aby to za ni (zas!) neudělal někdo jiný. Kolik protichůdných myšlenek, kolik vnitřních, většinou asi neuvědomělých bojů.

„Pastáková holka“ už i zde, v azylovém domě, několikrát porušila pravidla. Hrozí jí vyhazov. Podmínečně. Safra, co s tím? „Ty večery tady jsou pro mě dlouhé. V pastáku jsme každé den do půlnoci hráli karty. Pořád. Každé den.“ No, zase nic moc reakce. Ta vedoucí toho moc nenamluví. „Bylo to hrozné, než jsem si zvykla. I tady si zvyknu.“ Pracovnice tentokrát odpoví. „Jste tu teprve krátce. Vííme, že potřebujete čas. Ale obě taky vííme, že je potřeba na něčem se shodnout, něco společně snést, dodržovat. S tím jste měla doted velké problémy. Jsem ráda, že ode dneška je to jiné.“ Jo, jo, jasně, kec. „V pastáku jsem byla taky nejhorší.“ Řekne a kouká na „šéfkou“, jak by asi vedoucí nazvala ona. Všechny nenasycené potřeby v ní volají, že potřebuje pochopit, pohládit, že potřebuje cítit a vnímat něco, na co čeká dvacet let. Ne, všichni jsou proti mně, jsou to... „Vím, že jste to měla těžké. Ale dneska jste máma a máte krásnou holčičku. Hodně lidí by vám ji závidělo. Dnes jste odpovědná sama za sebe a musíte nést to, co si uvaříte. Je škoda, že jste to neměla nic moc, ale dnes už tu nejste od toho, abyste byla dítětem, ale dospělým, dospělou matkou.“ Pořád stejná písnička, uf, uf. Na tváři mladé matky se objevují slzičky. Téma pro vedoucí. Manipulace, lítost, vztek? Kdo ví.

Klientka mockrát omlouvala sama sebe svým dětstvím. Slyšela nejednou od odborníků, že má právo na zmatky, na problémy, že má právo být oním zmetkem. Před měsícem, kdy nastoupila sem, se cosi změnilo. Sice všichni uznávají, jak těžké to ve svém krátkém životě měla, ale zároveň očekávají odpovědnost.

Odpovědnost, samostatnost – co to, safra, všichni mají? Vedoucí zatím marně přemýšlí, co to znamená, když klientka říká: zvyknu si. Znamená to, že zkusí (ehm, konečně) přijmout pravidla azylového domu, kterým ještě před osmačtyřiceti hodinami vyhlásila jasně válku? Kéž by! V posledních dnech stála klientka všechny pracovníky mnoho úsilí. Vytáčela. I vedoucí dalo pěkně zabrat, aby jí neřekla něco hodně ostrého. Klientka byla drzá, hrubá, vulgární. To, co nedělala v pastáku, prý nebude dělat ani tady. Těžká pomoc.

Všechny to stálo několik dní přemýšlení a hledání těch nejlepších cest. Pracovní tým nakonec vymyslel postup, rámeček, který zohledňoval individualitu tohoto specifického človíčka a zároveň pravidla azylového domu. Také klientka po úvodních výbuších vzteku – jak to prostě malé a nezralé děti (a příznejme, nejen ony) dělají – pochopila, že „každý svého štěstí strůjcem“ a „jaký si to uděláš, takový to máš“, jak opakuje vedoucí týmu.

Po uvědoměném prohlášení klientky, že jde uspat malou, zůstává vedoucí v kanceláři sama. Utře konferák, který zvědavěma ručkama utapkala malá, a trochu přemýšlí nad tím, jak je člověk slabý a malý. Malý – a přesto určený pro vysoký cíl a smysl.

Vedoucí týmu radí klientkám předejít sama sebe, stoupat výš – a sama ví, jak těžké je to pro ni i pro mnoho dalších lidí, kteří měli úplnou „super rodinu“. Myslí také na ty, kdo nechápou jejich práci a matky v azyláku vidí jako příživníky. Jak to oni měli ve svém dětství? Dokážou pochopit, jak velký, určující vliv, má na dítě rodina? Vědí, že naše klientky mají úplně jiná východiska pro svůj život, než dítě milované vlastními rodiči?

Chápeme vůbec, co se boří, když rodinu odsunujeme na další, jen ne přední místa? Proč osvícené matky na mateřské nemají plat vysokého manažera? Ne kvůli počtu úkonů, ale kvůli tomu, co tak jasně a téměř definitivně vkládají do naší společnosti.

Tento příběh je pravdivý. Máma, o které je řeč, se v tyto dny ujala své role matky. Snaží se starat o dceru – přestože nikdy nezažila laskavou péči svých rodičů. Snaží se pomáhat v azylovém domě – přestože vůbec netuší, jestli se jí to někdy nějak pozitivně vrátí. Snaží se dodržovat pravidla – přestože to je ve scénáři jejího života zakódováno jako potupa. Proč by to všechno měla cítit jinak, když to dvacet let vnímá právě takto? A kdo nás učí vnímat svět jinak, než na základě vlastních pocitů?

Tak až se třeba rozhodnete „těm v azyláku“ nějak pomoci, vzpomeňte třeba na to, že tam žije jedna máma, která nic nedostala, ale pomalu se učí dávat. A to je všechno jiné, jen ne flákačka. Tak jí zkuste pomoci. ■

Pavla Glogarová, Dlač životu

NAŠIMI CÍLI JSOU PERSONÁLNÍ ROZMANITOST A ROVNOST ŠANCÍ

Setkávání pracovníků nejrůznějšího původu a s rozlišnými zkušenostmi je nedílnou součástí firemní kultury VINCI.

Zaměstnanci jsou ve všech zemích motivováni k tomu, aby si uvědomovali rozmanitost kultur, v nichž skupina působí.

Tato snaha jde ruku v ruce s aktivní personální politikou zaměřenou na rovnost šancí, jež spočívá v boji proti veškerým formám diskriminace při výběru pracovníků a v pracovních vztazích – zejména vůči ženám, osobám s postižením, seniorům a osobám přistěhovaleckého původu – a na vytváření pracovního prostředí, které umožní každému bez ohledu na jeho odlišnosti se rozvíjet a přispívat k rozvoji společnosti.

Na podporu této činnosti bylo v roce 2011 založeno Ředitelství pro rozmanitost a sociální inovaci VINCI, byla vytvořena síť koordinátorů pro personální rozmanitost, zahájena vzdělávání a školení v managementu rovnosti šancí.

Mezi lety 2006 a 2012 se počet žen zaměstnaných skupinou VINCI zvýšil z 18 800 na 25 903. 11 % zaměstnanců přijatých na dlouhodobou smlouvu představovaly v roce 2012 osoby starší 50 let. Handicapovaných pracovníků bylo na konci roku 2012 celkem 3 980. Obrát podniků, jež zaměstnávají převážně handicapované osoby, dosáhl ve sledovaném roce 5,5 milionů EUR.

VINCI se aktivně zasazuje o zvyšování podílu žen mezi zaměstnanci ve třech oblastech, jimiž jsou zvyšování atraktivity skupiny, nábor zaměstnanců a jejich profesní růst. Cílem je, aby do roku 2015 zastávalo manažerské funkce 20 % žen. K zapojování principů personální rozmanitosti do manažerských postupů budou přispívat informační akce, ale také vyšší počet manažerek. V rámci růstu společnosti v mezinárodním měřítku se bude VINCI snažit o obsazování vedoucích pozic místními pracovníky a o profesní růst manažerů nezávisle na jejich původu a sociální příslušnosti.

V neposlední řadě bude skupina nadále podporovat zaměstnávání handicapovaných osob. ■

Zdroj: Výroční zpráva VINCI 2011, 2012